

16. 11. 2005

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Správce konkursní podstaty

Každé konkursní řízení musí mít svého správce. Zejména na něm závisí výsledek konkursního řízení.

Správce konkursní podstaty může být dle zákona č. [328/1991](#) Sb., zákona o konkursu a vyrovnání, pouze fyzická osoba, kterou do této funkce ustanoví konkursní soud. Nic ovšem nebrání tomu, aby tatáž fyzická osoba vykonávala funkci správce konkursní podstaty ve více konkursních řízeních. Osobu správce konkursní podstaty vybírá soud, který při své volbě není vázán ani případným návrhem osoby podávající návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka, ani názorem dlužníka samotného.

Kromě toho, že soud správce do funkce ustanovuje, je také soud jako jediný oprávněn jej této funkce zbavit. V této souvislosti je vhodné zmínit, že o zproštění správce konkursní podstaty funkce může soud rozhodnout i na návrh věřitelů. Takový návrh může zamítnout pouze tehdy, má-li o změně v osobě správce závažné pochybnosti. Zprostit správce funkce je ovšem oprávněn soud z důležitých důvodů i bez návrhu. Zprostí-li soud správce jeho funkce, ustaví zároveň správce nového.

Správce konkursní podstaty vybírá soud zásadně ze seznamu správců, který je u soudu veden. Do tohoto seznamu správců lze zapsat jen bezúhonnou fyzickou osobu, která je plně způsobilá k právním úkonům, má přiměřenou odbornou způsobilost a se zápisem souhlasí. Do seznamu je dále možno zapsat i veřejnou obchodní společnost, která bude činnost správce vykonávat prostřednictvím svých společníků, o nichž prokáže, že splňují podmínky pro zapsání do seznamu. Správce může soud ustavit pouze ve věci nepodjatou osobu. Osoba zapsaná do seznamu může své ustavení správcem odmítnout, jen jsou-li pro to důležité důvody.

Zákon o konkursu a vyrovnání výjimečně umožňuje, aby mohl soud ustavit správcem i osobu do seznamu správců nezapsanou. To ovšem pouze za předpokladu, že splňuje podmínky pro zapsání do seznamu a s ustavením souhlasí.

Správce konkursní podstaty ustanovuje soud v usnesení o prohlášení konkursu. Správce sám ale až na výjimky není účastníkem konkursního řízení, ale tzv. osobou zúčastněnou na řízení. Těmito výjimkami, jak se uvádí v odborné literatuře (viz kupř. publikace Konkurs a vyrovnání, 2. doplněné vydání, autorů JUDr. Ilony Schelleové, Dr., a kolektivu, EUROLEX BOHEMIA, Praha 2004), jsou jednak situace, kdy správce konkursní podstaty uplatňuje své vlastní pohledávky proti podstatě (právo na odměnu a na náhradu vynaložených nákladů), jednak soudní spory související s konkursem.

Správce konkursní podstaty musí vykonávat svoji funkci osobně. Není mu proto umožněno, aby převedl část svých pravomocí na jiný subjekt, a to ani na věřitelský orgán. Stane-li se ovšem účastníkem soudního řízení (např. z důvodu podání tzv. vylučovací – incidenční žaloby), může se samozřejmě v tomto řízení nechat procesně zastoupit jinou osobou.

Správce konkursní podstaty je v konkursním řízení nositelem řady práv a povinností, vždy však především musí dbát na společné zájmy konkursních věřitelů. Zákon o konkursu a vyrovnání v této souvislosti stanoví, že je správce povinen při výkonu funkce postupovat s odbornou péčí a odpovídá za škodu vzniklou porušením svých povinností. Vzhledem k tomu je proto povinen uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla v souvislosti s výkonem této funkce vzniknout.

Mezi nejvýznamnější práva správce konkursní podstaty bezesporu náleží oprávnění nakládat s majetkem podstaty. Prohlášením konkursu přechází na správce oprávnění vykonávat práva a plnit povinnosti, která jinak přísluší úpadci (tj. dlužníku, na kterého byl prohlášen konkurs), jestliže souvisí s nakládáním s majetkem patřícím do podstaty. Správce je tak zejména oprávněn a povinen vykonávat akcionářská práva spojená s akciemi zahrnutými do konkursní podstaty a rozhodovat o obchodním tajemství.

Správce dále vykonává práva a plní povinnosti zaměstnavatele, rozhoduje o obchodních záležitostech podniku, činí za úpadce právní úkony potřebné k provozování podniku, jakož i zajišťuje vedení účetnictví a plnění povinností podle předpisů o daních. Správce má také spolu s věřiteli právo odporovat právním úkonům úpadce.

Jednou z velice důležitých povinností správce, bez jejíhož splnění není možné pokračovat v konkursním řízení, je provedení soupisu podstaty podle pokynů soudu za použití seznamu předloženého úpadcem a za součinnosti věřitelského výboru (zástupce věřitelů).

Správce je taktéž povinen přezkoumat přihlášky pohledávek věřitelů do konkursního řízení, a to zejména dle úpadcových obchodních knih a jiných dokladů a vypracovat seznam těchto pohledávek k předložení soudu. Ty z pohledávek, které správce neshledá důvodnými, je povinen popřít, a to buď co do jejich pravosti, výše nebo právního důvodu.

Správce je dále oprávněn provést vypořádání společného jmění úpadce, jakož i zpeněžit majetek náležející do podstaty. Po zpeněžení majetku z podstaty je správce povinen předložit soudu konečnou zprávu spolu s vyúčtováním své odměny a výdajů.

V průběhu celého konkursního řízení musí správce postupovat v úzké spolupráci s věřiteli a konkursním soudem, jimž podává zprávy a vysvětlení, včetně zpráv o zpeněžování podstaty. O skutečnostech, které jsou zvláštními zákony určeny k utajení, pokud se o nich dozvěděl při výkonu své funkce, a to i po jejím skončení, je správce povinen zachovat mlčenlivost.

Vzhledem k tomu, že činnost správce je úplatná, má nárok na odměnu a náhradu hotových výdajů vynaložených v konkursním řízení. Jedná se o tzv. pohledávky za podstatou, z čehož mimo jiné plyne, že mohou být uspokojovány již v průběhu konkursního řízení.

Z uvedeného je tak zřejmé, že činnost správce konkursní podstaty je odborně náročná a vyžaduje značné úsilí, má-li být dosaženo co největšího uspokojení pohledávek konkursních věřitelů.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)